

ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Τότε ο Κάκος ο βοσκός, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του, έσυρε (τράβηξε) από τις ουρές σε μια σπηλιά μερικά βόδια γυρισμένα ανάποδα. Όταν ο Ηρακλής, αφού ξύπνησε (ή σηκώθηκε από τον ύπνο), είδε το κοπάδι και κατάλαβε ότι έλειπε ένα μέρος, κατευθύνεται στην πιο κοντινή σπηλιά:

Ας μιμούμαστε (μιμηθούμε) τους δικούς μας Βρούτους, Καμίλλους, Δεκίους, Κουρίους, Φαβρικούς, Σκιπίωνες, και τους αναρίθμητους άλλους που στέριωσαν αυτή την πολιτεία:

Αυτές εγώ, επιθυμώντας (ή: στην επιθυμία μου) να διοικήσω σωστά και να διαχειριστώ την πολιτεία, τις έβαζα πάντοτε μπροστά μου ως παραδείγματα. Με το να λατρεύω και να αναλογίζομαι τους έξοχους άνδρες διέπλαθα την ψυχή και τον νου μου.

Σε τέτοιο σημείο με έσυρε (κατάντησε) η μακροζωία (μακρόχρονη ζωή μου) και τα δύστυχα γηρατειά (μου) ώστε να σε δω πρώτα εξόριστο (κι) έπειτα εχθρό; Πώς μπόρεσες να λεηλατήσεις αυτή τη χώρα η οποία σε γέννησε και σε ανέθρεψε; Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; [...] Αν λοιπόν εγώ δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκείτο· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα.

B1. [Απ. σελ 21, από «Η Ρώμη διαθέτει...» έως «... ο ρεαλισμός στο περιεχόμενο»].

B2.

[1,ι]

[2,θ]

[3,η]

[4,ζ]

[5,στ]

[6,ε]

[7,γ]

[8,δ]

[9,α]

[10,β]

Γ1. μινιμαλισμός – administrandi, όρεξη – pergit, μνήμη – mentem, Φλοίσβος – fluvium, πάθημα – pati, δεσπότης – potui

Γ2. rem - ρεπουμπλικάνος, fertur – διαφορά, partem - πάρτι, serviamus – σερβιτόρος

Δ1. fluvios

bubus/ bobus quibusdam

virium

huic rei

deus/ dive/ dee immortalis

patriis

posteritas

mentes/ mentis

cruciatum

omne periculum

tantarum, είναι δεικτική αντωνυμία

priore

liberrime

nemini, είναι αόριστη ουσιαστική αντωνυμία

immaturissimae / immaturrimae mortis

Δ2α.fer

dormire

traheretis

excitabitur

aspiciuntur

serviendarum

potuerint

populaturum esse

paritura sim

perrexissetis

Δ2β.colenti, culta

Δ2γ. reponunto, consulunto, neglegunto/ negligunto

E1.α. caudis: απρόθετη αφαιρετική οργανική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του οργάνου (μέσου) στο traxit

bonis: δοτική προσωπική χαριστική στο consulamus

cupidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο ego μέσω του proponebam

mortis: γενική επεξηγηματική στο pericula

tibi: δοτική προσωπική ηθική στο cecidit

miserrima: κατηγορούμενο στο εννοούμενο ego μέσω του futura sum

E1.β. Αντικείμενο του ρήματος fertur, ειδικό απαρέμφατο. Το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το Hercules. Είναι σε πτώση ονομαστική, γιατί έχουμε το φαινόμενο της άρσης του λατινισμού που ορίζει ότι όταν υπάρχει ειδικό απαρέμφατο που εξαρτάται από ρήμα προσωπικό λεκτικό παθητικής φωνής (fertur), τότε έχουμε πάντα ταυτοπροσωπία και το υποκείμενο του απαρεμφάτου δεν ξαναδηλώνεται σε αιτιατική αλλά είναι ίδιο με του ρήματος.

E1γ. Quae (Eae) a me, cupido bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebantur.

E1δ. hominibus excellentibus cogitandis: Είναι προαιρετική η γερονδιακή έλξη, γιατί έχουμε απρόθετη αφαιρετική γερονδίου και αντικείμενο σε αιτιατική.

E1ε. [...] omnes cruciatus corporis et omnia pericula mortis parvi sunt [...]

E2α. i) Κύρια ευθεία ερωτηματική πρόταση, ολικής αγνοίας, απλή, εισάγεται με το ερωτηματικό μόριο num, γιατί περιμένουμε αρνητική απάντηση. Πρόκειται για ρητορική ερώτηση. Εκφέρεται με οριστική παρακειμένου και εκφράζει πραγματική κατάσταση. ii) Nonne ad hostem veni? iii) Mater filium interrogat num ad hostem venerit.

E2β. dum (tu) ingrederis/ingredere

E2γ. i) δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση, εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο nisi, επειδή είναι αρνητική και εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού. Ο υποθετικός λόγος που σχηματίζεται είναι απλός: Υπόθεση: nisi reperissem (υποτακτική υπερσυντελικού) Απόδοση: ...non oppugnaretur (υποτακτική παρατατικού) και δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού με υπόθεση στο παρελθόν και απόδοση στο παρόν. ii) Ergo non (te) parto a me Roma non oppugnaretur.

E2δ. Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση· εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut επειδή είναι καταφατική· προηγείται η επιτακτική φράση in hoc. Εκφέρεται με υποτακτική το συμπέρασμα στη λατινική θεωρείται υποκειμενική κατάσταση· συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (viderem) γιατί το ρήμα της κύριας είναι ιστορικού χρόνου (traxit) και αναφέρεται στο παρελθόν - Έχουμε ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων, γιατί το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή της εμφάνισής του στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση). Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το traxit.

νέο φροντιστήριο

Επιμέλεια απαντήσεων: Παναγιώτα Μποφάκου, Σοφία Σιέρρου, Μαρία Σολωμού

Νέο Φροντιστήριο
www.neo.edu.gr